

Nationell marknadskontrollplan

2020

SVERIGE

Innehåll

Inledning	3
1. Marknadskontrollmyndigheterna och deras ansvarsområden.....	3
2. Samordning och samarbete mellan nationella marknadskontrollmyndigheter.....	4
3. Samarbete mellan marknadskontroll- och tullmyndigheter.....	5
4. Rapex	5
5. ICSMS	6
6. Generella principer för marknadskontroll.....	6
7. Samarbete med andra medlemsstater och länder utanför EU	7
8. Utvärdering och rapportering.....	8
9. Planerade aktiviteter	9
9.1 Erfarenhetsutbyte	9
9.2 Samverkan och effektivitet i kontrollen.....	10
9.3 Information	12
Bilaga 1 Marknadskontrollmyndigheterna och deras ansvarsområden	14
Bilaga 2 Marknadskontrollmyndigheterna och deras departementstillhörighet	15
Bilaga 3 Organisationsschema.....	16

Inledning

Marknadskontroll ska säkerställa ett tillfredsställande skydd för konsumenter och arbetstagare, folkhälsa, miljö eller andra aspekter av skydd i allmänhetens intressen samt motverka snedvridning av konkurrens mellan företag.

Marknadskontroll innebär att ansvarig myndighet vidtar åtgärder för att säkerställa att produkter som finns på marknaden uppfyller gällande lagstiftning och att de är kontrollerade och märkta på föreskrivet sätt. Myndigheten ska ingripa mot de ekonomiska aktörer vars produkter inte uppfyller ställda krav. Ingripanden som kan bli aktuella är till exempel försäljningsförbud, tillbakadragande av produkter från marknaden eller återkallande av produkter från slutanvändare.

Marknadskontroll sker i form av informationsinsatser, planerade kontroller hos tillverkare, importörer eller återförsäljare eller reaktioner på rapporterade olyckor, klagomål från allmänheten eller varningar från myndigheter i andra länder. Marknadskontroll omfattar inte förhandsgodkännande av produkter eller kontroll av produkter i bruk.

Varje medlemsstat i EU ska upprätta, genomföra och följa upp marknadskontrollplaner. I Sverige har Marknadskontrollrådet, genom förordning (2014:1039) om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn, givits uppgiften att utarbeta en nationell marknadskontrollplan. Denna nationella plan kompletteras av sektorsspecifika marknadskontrollplaner som utarbetas av varje statlig marknadskontrollmyndighet. Årets nationella plan utgår från Kommissionens mall för nationella marknadskontrollprogram enligt art. 18.5 i förordning (EG) nr 765/2008 och fokuserar på myndighetsgemensamma åtgärder som ska effektivisera och i större utsträckning synliggöra den svenska marknadskontrollen.

1. Marknadskontrollmyndigheterna och deras ansvarsområden

Regeringen har i förordning (2014:1039) pekat ut 17 statliga marknadskontrollmyndigheter. Därutöver har de 290 kommunerna marknadskontrollansvar. De statliga myndigheterna är i flertalet fall även föreskrivande myndigheter för de produkter eller produktgenskaper de har marknadskontrollansvar för. Dessa myndigheter, samt deras ansvarsområden och departementstillhörighet, finns förtecknade i bilaga 1 och 2.

2. Samordning och samarbete mellan nationella marknadskontrollmyndigheter

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Swedac, har ett övergripande samordningsansvar för den svenska marknadskontrollen. I detta ansvar ingår att vara ordförande och inneha sekretariatet för Marknadskontrollrådet, ett organ som består av de 17 marknadskontrollmyndigheterna enligt bilaga 2 samt Tullverket och Kommerskollegium.

Marknadskontrollrådets uppgifter enligt den svenska marknadskontrollförordningen är att

- fungera som nationellt samordningsorgan i frågor om marknadskontroll
- främja samverkan och effektivitet i kontrollen
- organisera kontinuerligt erfarenhetsutbyte
- ansvara för spridning av information om marknadskontroll
- underlätta allmänhetens och näringslivets kontakter med marknadskontrollmyndigheterna
- främja samarbete med marknadskontrollmyndigheter i andra medlemsstater
- årligen utarbeta och genomföra en nationell handlingsplan för marknadskontroll

Arbetet består i hög utsträckning av informationsutbyte, lagstiftningsarbete och metodutveckling.

Marknadskontrollrådet har antagit sin egen arbetsordning. Denna reglerar ordförandeskapets och sekretariatets uppgifter, förfarandet för utseende av ledamöter och suppleanter, arbetssätt och beslutsfattande. Enligt arbetsordningen ska t.ex. rådet ha ordinarie sammanträden minst fyra gånger per år och beslut fattas med enkel majoritet. Rådets arbetssätt inbegriper, förutom ordinarie sammanträden, löpande kontakter och arbete, ibland genom arbetsgrupper som utreder och föreslår riktlinjer för och lösningar till gemensamma frågor och problem. Flertalet arbetsgrupper är av temporär karaktär. En arbetsgrupp under Marknadskontrollrådet, forum för tullrelaterade frågor "tullforum", är dock ständig.

Representanter från regeringskansliets samordnande departement i marknadskontrollfrågor, Utrikesdepartementet och Finansdepartementet, deltar vid ordinarie möten med Marknadskontrollrådet. Representanter från näringslivs-, konsument- och arbetstagarorganisationer deltar vid två ordinarie möten per år.

Konsumentverket har ett generellt ansvar för produktsäkerhetslagen (2004:451), som tillsammans med produktsäkerhetsförordningen (2004:469) genomför EU-direktivet om allmän produktsäkerhet (2001/95/EG). Konsumentverket är även kontaktpunkt för Safety Gate (Rapex) (se avsnitt 4) och har ett samordningsansvar gentemot andra marknadskontrollmyndigheter som tillhör Safety Gate nätverket i enlighet med förordning (1993:1322) och förordning (2014:1039).

Swedac är nationell administratör för ICSMS (se avsnitt 5) i enlighet med förordning (2014:1039), som kompletterar EU-förordning 765/2008 om ackreditering och marknadskontroll.

Kommerskollegium är kontaktpunkt i enlighet med förordning (2014:1039), som kompletterar EU-förordning 764/2008 om ömsesidigt erkännande, och samordnare för IMI (informationssystem för den inre marknaden).

3. Samarbete mellan marknadskontroll- och tullmyndigheter

Marknadskontrollrådet består av representanter från marknadskontrollmyndigheter, Kommerskollegium och Tullverket. Rådet har också tillsatt en permanent arbetsgrupp för samarbete, det s.k. "tullforum" där såväl praktiska som teoretiska frågor diskuteras. Forumet sammanträder två gånger per år och är öppet för alla myndigheter i rådet. Forumet har också utarbetat en samverkansmodell med utgångspunkt från artikel 27-29 i EU-förordning 765/2008 och en mall för planerade kontrolloperationer. Tullverket och Swedac har tidigare år deltagit i Europeiska kommissionens arbetsgrupp om produktsäkerhet och kontroll av överensstämmelse för importerade varor, som var en gemensam grupp för tull- och marknadskontrollmyndigheter. Denna grupp lades tyvärr ned 2016 och frågorna hanteras framöver delvis i PARCS (*Prohibitions and Restrictions Customs Controls Strategy*), en grupp med representanter från olika tullmyndigheter inom EU, som arbetar med samordning av skydd av hälsa, kulturarv och miljö. Med start i mars 2019 kommer gemensamma möten mellan marknadskontrollmyndigheterna inom ramen för *Internal Market for Products-Market Surveillance Group* (IMP-MSG) och tullmyndigheter (PARCS) att äga rum.

4. Safety Gate (Rapex)

Safety Gate (Rapex) är EU-kommissionens varnings- och informationssystem för produkter med allvarliga säkerhetsbrister. Konsumentverket är nationell kontaktpunkt för Safety Gate. Sverige har sedan 2004 deltagit i det europeiska Safety Gate samarbetet. I det nationella nätverket deltar 12 marknadskontrollmyndigheter aktivt samt Kommerskollegium och Tullverket för information. Fr.o.m. 2014 arrangeras nationella Safety Gate-nätverksmöten i anslutning till nationella ICSMS-nätverksmöten.

Konsumentverket skickar löpande (varje vecka) ut ett nyhetsbrev med länk till EU-kommissionens sammanställning av farliga konsumentprodukter, Safety Gate (Rapex) Weekly Report. Mottagare är marknadskontrollerande myndigheter, konsumentorganisationer samt ekonomiska aktörer på den svenska marknaden. Veckorapporten publiceras också på Marknadskontrollrådets gemensamma webbplats, www.marknadskontroll.se.

Marknadskontrollmyndigheterna ansvarar för att anmäla farliga produkter som de upptäcker eller får kännedom om samt för att undersöka om de av andra medlemsstater Safety Gate-notifierade produkterna finns på den svenska marknaden. I de fall där korrigerande åtgärder vidtas i Sverige skickar myndigheterna sådana reaktiva underrättelser i Safety Gate.

Konsumentverket deltar som nationell kontaktpunkt i de europeiska nätverksmöten som anordnas av EU-kommissionen i Bryssel.

5. ICSMS

ICSMS är EU-kommissionens system för information och kommunikation för marknads kontroll, baserat på en produkt databas. Alla marknads kontrollmyndigheter i EU förväntas använda ICSMS i det löpande marknads kontrollarbetet genom att lägga in information om produkter som de kontrollerar samt att hålla sig uppdaterad på vad andra medlemsstater kontrollerar. Sverige är en av de ursprungliga grundarna av systemet och systemet har varit tillgängligt för de svenska marknads kontrollmyndigheterna sedan 2000. Aktiviteten i systemet har dock varit begränsad, men har under senare år ökat.

Swedac är nationell administratör av ICSMS och kontaktpunkt gentemot EU-kommissionen. Swedac deltar också i Kommissionens expertarbetsgrupp IMP-ICSMS (*Internal Market for Products – Information and Communication system for Market Surveillance*). Fr.o.m. 2014 arrangeras nationella ICSMS-nätverksmöten i anslutning till nationella Safety Gate nätverksmöten.

Den interna delen av ICSMS är tillgänglig för Marknads kontrollrådets myndigheter, det vill säga de 17 marknads kontrollmyndigheterna, Kommerskollegium och Tullverket. En löpande åiterrapportering av aktiviteten när det gäller inrapporterade produkter görs på Marknads kontrollrådets möten. Utbildning i systemet sker efter behov.

6. Generella principer för marknads kontroll

De svenska marknads kontrollmyndigheterna baserar vanligen sin tillsyn utifrån riskbedömning, det vill säga de riktar sina insatser främst mot de produkter/produkt egenskaper/ekonomiska aktörer som kan misstänkas inte uppfylla gällande krav och där konsekvenserna av bristande efterlevnad är allvarliga. Sådan information kan härröra från tidigare kontroller, klagomål, rapporter om olyckor, information från Safety Gate Rapex och ICSMS m.m.

Enligt Marknads kontrollrådets riktlinjer för upprättande och uppföljning av sektorsplaner ska planerna innehålla en övergripande redovisning om hur riskbedömningen, baserad på marknads analys, har gått till.

Myndigheterna ska också för sina respektive sektorsområden redovisa den ungefärliga procentuella fördelningen mellan proaktiva och reaktiva kontroller (kontroller på eget initiativ resp. kontroller baserade på anmälningar eller underrättelser), hur anmälningar hanteras och principer för när dokument kontroll, fysisk kontroll, provning etc. ska genomföras.

Då bristande överensstämmelse mycket ofta beror på okunskap om gällande regelverk lägger de svenska myndigheterna stor vikt vid information, utbildning och regelbundna dialoger med ekonomiska aktörer.

De svenska marknadskontrollmyndigheterna saknar, med få undantag, egna laboratorier, och upphandlar därför ackrediterade provningstjänster på marknaden.

Myndigheterna har en mängd olika sanktionsmöjligheter till sitt förfogande, från förvaltningsrättsliga såsom att besluta om försäljningsförbud, rättelse, tillbakadragande, återkallelse, ansökan om vitesföreläggande och sanktionsavgifter till straffrättsliga såsom böter och i allvarliga fall även fängelse. Idag varierar av olika skäl myndigheternas befogenheter och sanktionsmöjligheter. Detta var föremål för nationell översyn i form av en särskild utredning 2017 (SOU 2017:69) men har inte lett till lagstiftningsåtgärder. Sedan en ny marknadskontrollförordning antagits under sommaren under 2019 har en ny utredning tillsatts som ska redovisa sitt uppdrag augusti 2020.

7. Samarbete med andra medlemsstater och länder utanför EU

Sverige lägger stor vikt vid internationellt samarbete i syfte att utveckla marknadskontrollen.

Swedac, Konsumentverket, Kommerskollegium och Tullverket är de myndigheter som deltar i icke sektorsspecifika nätverk och arbetsgrupper på EU- och global nivå på marknadskontrollområdet och arbetar för att främja samarbeten mellan de nationella myndigheterna och deras motsvarigheter i andra medlemsstater inom olika sektorer. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap innehar sedan hösten 2019 ordförandeskapet för ADCO gruppen för direktivet om pyrotekniska artiklar (PA).

I Swedacs uppdrag ingår t.ex. att vara svensk representant i Europeiska kommissionens expertarbetsgrupper för marknadskontrollfrågor, såsom IMP-MSG (*Internal Market for Products-Market Surveillance Group*) och IMP-ICSMS (*Internal Market for Products-Information and Communication System for Market Surveillance*). Swedac och Kommerskollegium deltar i FN:s ekonomiska kommission för Europa, i arbetsgrupperna för regulativt samarbete och standardisering (*UNECE WP.6*) och marknadskontroll (*UNECE MARS*).

Swedac och Kommerskollegium anordnar och deltar även i olika utbildningar och kurser om marknadskontroll för tredje land, bland annat inom ramen för internationellt bistånd. Vid studiebesök deltar ofta de marknadskontrollmyndigheter som har sektorsansvar för olika produkter som är av särskilt intresse för besöksdelegationer. Finansdepartementet (konsumentenheten) är Sveriges representant i GPSD-kommittén och i OECD:s arbetsgrupp för konsumentprodukters säkerhet och biträds ofta av Konsumentverket. Samarbeten med andra medlemsstater och tredje land inom olika sektorer behandlas i de sektorsspecifika marknadskontrollplanerna.

8. Utvärdering och rapportering

Det finns ingen generell metod för utvärdering av marknadskontrollen, men Sverige deltog i den arbetsgrupp som Kommissionen särskilt inrättade för att åstadkomma en sådan på EU-nivå. Utvärdering av den svenska marknadskontrollen sker idag framför allt genom uppföljning av marknadskontrollplanerna inom olika sektorer. Myndigheterna ska t.ex. redovisa slutsatser av genomförda och icke genomförda aktiviteter. Uppföljningarna ska enligt Marknadskontrollrådets egna riktlinjer vara klara i slutet av mars varje år och inlämnas till Swedac. Därefter publiceras de på Marknadskontrollrådets gemensamma webbplats. Därutöver kan marknadskontrollprojekt ingå som en del av särskilda regeringsuppdrag eller i gemensamma EU-projekt. I dessa fall sker utvärdering och rapportering inom ramen för dessa aktiviteter.

Enligt EU-förordning 765/2008 ska medlemsstaterna regelbundet, minst vart fjärde år, göra en översyn och bedömning av marknadskontrollen. Detta har skett två gånger (2014 och 2017 för tidsperioderna 2010-2013 och 2014-2016), med utgångspunkt från Kommissionens riktlinjer. Liknande förfaranden finns i andra rättsakter. Även Tullverket rapporterar in de ingripande man gör på produktsäkerhetsområdet till Kommissionen, i enlighet med de riktlinjer som upprättats på EU-nivå.

9. Planerade aktiviteter

Aktiviteterna är grupperade efter de uppgifter Marknadskontrollrådet ges i förordning (2014:1039) om marknadskontroll.

9.1 Erfarenhetsutbyte

Marknadskontrollrådet ska ha ordinarie sammanträde vid fem tillfällen.

En förutsättning för en effektiv marknadskontroll är att myndigheter bereds möjligheter att träffas och utbyta erfarenheter. Stommen i Marknadskontrollrådets arbete är ordinarie sammanträdestillfällen. Vid sådana rådsmöten delges information av allmänt intresse såsom lagstiftningsarbete på nationell och EU-nivå. Olika tolknings- och genomförandefrågor diskuteras också.

Marknadskontrollrådet ska planera "Marknadskontrolldagen 2020".

Det är viktigt att andra än representanter i rådet som också arbetar med marknadskontroll på myndigheterna får möjligheter att träffas och utbyta erfarenheter. Därför anordnade rådet 2016 för första gången ett särskilt seminarium endast för marknadskontrollmyndigheter. Detta upplevdes som mycket givande och rådet har därför beslutat att genomföra sådana seminarier vartannat år.

Marknadskontrollrådet ska bjuda in representanter från näringslivs-, konsument- och arbetstagarorganisationer till två av rådets ordinarie möten.

En nära och regelbunden dialog mellan myndigheter och näringslivs-, konsument- och arbetstagarorganisationer är en betydelsefull del i myndigheternas marknadskontroll. Marknadskontrollrådet har därför till sig knutit representanter från Teknikföretagen, Svensk handel, Business Sweden, Sveriges konsumenter och LO. Det kan även finnas behov av kontakter med fler branschorganisationer och större företag för att ta del av deras behov, synpunkter och erfarenheter.

Marknadskontrollrådet ska anordna två möten i tullforum.

Många bristfälliga produkter kommer från tredje land. Ur ett marknadskontrollperspektiv är det mest effektivt om man kan stoppa sådana produkter redan vid EU:s yttre gräns, det vill säga innan de släpps ut på den inre marknaden. För att öka effektiviteten i såväl gräns- som marknadskontrollen är det viktigt att samverka mellan tull- och marknadskontrollmyndigheterna fungerar väl. Marknadskontrollrådets tullforum är den främsta plattformen där dessa frågor omhändertas. I detta forum bör deltagare från alla myndigheter i Marknadskontrollrådet delta.

Marknadskontrollrådet ska genomföra en utvärdering av dess funktion

De senaste åren har det genomförts årliga utvärderingar av Marknadskontrollrådets uppgifter, arbetssätt, sammansättning m.m., vilket givit gott underlag till kontinuerlig förbättring för att nå de övergripande målsättningarna. Som grund för denna utvärdering ligger en enkät som skickats till alla deltagande myndigheter i Marknadskontrollrådet. Dessa årliga utvärderingar bör därför fortsätta.

9.2 Samverkan och effektivitet i kontrollen

Marknadskontrollrådet ska

- **fortsätta verka för att tydligt marknadskontrollansvar förs in i myndigheternas instruktioner.**
- **fortsätta verka för att tydliga målsättningar för marknadskontroll förs in i den svenska marknadskontrollförordningen.**

Utvärderingen av den svenska marknadskontrollen under perioderna 2010-2013 och 2014-2016 i enlighet med art. 18.6 i förordning 765/2008 uppvisade en del svagheter i såväl genomförande som redovisning. Bland annat kan det konstateras att det på flera områden inte bedrivs någon, eller en mycket begränsad, marknadskontroll och att det inom flertalet sektorer är väldigt få resurser som tilldelas marknadskontrollverksamheten på de olika myndigheterna. Detta kan delvis bero på att regeringens målsättning med marknadskontrollen är otydlig och att myndigheternas ansvar i många fall är otydligt formulerat. I det stora flertalet av regeringens instruktioner till myndigheterna saknas marknadskontrolluppdraget. Det finns inte heller någon övergripande målsättning för marknadskontrollen i den svenska marknadskontrollförordningen (2014:1039) eller inom de olika sektorerna. Att myndigheternas befogenheter och sanktionsmöjligheter varierar mellan sektorer och myndigheter försvårar samarbetsmöjligheter mellan myndigheter. Dessa faktorer får konsekvenser för myndigheternas förutsättningar att bedriva en effektiv marknadskontroll.

Marknadskontrollrådet ska bistå regeringen i framtagande av kompletterande bestämmelser som avser det nya varupaketet.

Fri rörlighet av varor på den inre marknaden är en av EU:s grundprinciper. För att kunna säkerställa rättvis konkurrens och ett gott skydd för användare är europeiskt samarbete i marknadskontrollfrågor en förutsättning. Kommissionen presenterade den 28 oktober 2015 en strategi för den inre marknaden (COM(2015) 550 final), i vilket flera initiativ med koppling till marknadskontroll finns med. Man genomförde under 2016-2017 bland annat en översyn av EU-förordning 764/2008 om ömsesidigt erkännande och marknadskontrollbestämmelserna i EU-förordning 765/2008 om ackreditering och marknadskontroll. Ett nytt "varupaket" antogs under 2019. Marknadskontrollrådet ska bidra till genomförandet av EU:s inre marknadsstrategi i de frågor som är kopplade till marknadskontroll.

Marknadskontrollrådet ska informera om frågor av horisontellt intresse från respektive sektorsarbetsgrupp och nätverk.

De flesta myndigheter deltar i administrativa arbetsgrupper (ADCO-grupper) eller liknande på EU-nivå där frågor om tolkning och genomförande av olika produkträttsakter diskuteras. Det är inte sällan frågor av horisontellt intresse lyfts upp och dessa bör komma till hela Marknadskontrollrådets kännedom. Varje myndighet ska därför bland annat skicka dagordningar och minnesanteckningar från sådana möten till sekretariatet eller publicera i det gemensamma webforum som rådsmedlemmar har tillgång till. Sekretariatet kan i samråd med varje enskild myndighet identifiera frågor som bör behandlas vid ordinarie möten i Marknadskontrollrådet eller på annat sätt.

Marknadskontrollrådet ska se till att alla myndigheter har som ambition att genomföra minst ett gemensamt samarbete med Tullverket inom ramen för sina sektorsplaner.

Erfarenheter från praktiskt samarbete mellan tull- och marknadskontrollmyndigheterna kan leda till att samverkansmodellen revideras. Gemensamma projekt kräver att det praktiska samarbetet ökar.

Marknadskontrollrådet ska öka sin användning av ICSMS.

Alla marknadskontrollmyndigheter är enligt EU-förordning 765/2008 om ackreditering och marknadskontroll skyldiga att föra in information om produkter i ICSMS (*Information and Communication System for Market Surveillance*). Detta sker inte i tillräckligt hög utsträckning idag. För att systemet ska kunna användas som avsett är det av yttersta vikt att myndigheterna använder det i sin dagliga verksamhet.

Marknadskontrollrådet ska genomföra och delta i utbildningar om ICSMS.

Swedac, som är nationell administratör av ICSMS, ska anordna utbildningar och alla myndigheter ska säkerställa att man internt har den kunskap som krävs för att använda systemet.

Marknadskontrollrådet ska delta i gemensamma nätverksträffar om Safety Gate (Rapex) och ICSMS.

Marknadskontrollmyndigheter ska även via Safety Gate-systemet informera andra medlemsstater och Kommissionen om farliga produkter. Konsumentverket, som är nationell kontaktpunkt för Safety Gate, ska anordna nätverksträffar för användandet av systemet. Dessa nätverksträffar ska ske i anslutning till nätverksträffar om ICSMS.

Marknadskontrollrådet ska

- **genomföra ett eller flera marknadskontrollprojekt som fokuserar på kontroll av produkter som säljs via e-handel.**
- **upprätta vägledning och arbetssätt för marknadskontroll av produkter som säljs via nätet.**

Den ökande e-handeln innebär en rad utmaningar för marknadskontrollmyndigheterna, både juridiska och praktiska. Marknadskontrollrådet har därför påbörjat ett mer övergripande arbete med att kartlägga svårigheter och utarbeta bästa praxis för sådan kontroll.

Marknadskontrollrådet ska i större utsträckning genomföra gemensamma marknadskontroller.

Det finns många områden där marknadskontrollmyndigheterna ansvarar för olika aspekter av samma produkt eller där myndigheterna ser behov av att kontrollera samma företag. I dessa fall är behovet av samordning stort, både för att använda begränsade myndighetsresurser så effektivt som möjligt och för att undvika att flera myndigheter kontrollerar samma företag vid olika tillfällen. Det kan röra allt från gemensamma informationsinsatser till gemensamma dokumentationskontroller, butikskontroller och provning. Redan idag sker samordnade kontroller, men det finns ett behov av att utöka samverkan. De sektorsspecifika marknadskontrollplanerna bör utgöra en utgångspunkt för att identifiera och genomföra möjliga samarbeten.

Marknadskontrollrådet ska framtidsspana om hur marknadskontrollen kan påverkas då marknader och beteenden förändras.

I en allt mer föränderlig och digital värld skapas nya trender och tidigare vanliga handelsmönster förändras. Nya sätt att bedriva handel och nya metoder för import och export växer fram vilket påverkar den framtida marknadskontrollen. För att följa med i den snabba utvecklingen och för att kunna säkerställa att produktsäkerheten inte påverkas negativt bör marknadskontrollrådet framtidsspana för ökad förståelse för hur olika marknader och beteenden fungerar. Detta kommer tas upp på ett kommande möte med Marknadskontrollrådet, då näringslivs- och konsumentorganisationerna är närvarande.

9.3 Information

Marknadskontrollrådet ska

- **delta i mässan "Eget företag" som anordnas av NyföretagarCentrum.**
- **genomföra löpande insatser mellan de stora seminarierna.**

Det har funnits önskemål om att anordna utbildningar och seminarier i likhet med "Din produkt, ditt ansvar" på fler orter än Stockholm. De regionala handelskamrarna, NyföretagarCentrum och Almi har viktiga roller för att informera särskilt små och nystartade företag över hela landet. Under 2016 togs kontakter med alla dessa aktörer, vilket resulterade i ett antal konkreta samarbeten med Sydsvenska industri- och handelskammaren samt NyföretagarCentrum. 2019 deltog några myndigheter i rådet i "Eget företag-mässan" som riktar sig till små företag, nystartade företag och potentiella nya företag. Marknadskontrollrådet kommer att samordna ett gemensamt deltagande för marknadskontrollrådet på "Eget företag-mässan" under 2020. Det finns även ett värde i att Marknadskontrollrådet tar fram ett enkelt koncept där t.ex. tre, fyra myndigheter som tillsammans gör utbildningsinsatser lokalt eller regionalt. 2016 och 2018 anordnades seminariet "Marknadskontrolldagen" som riktar sig till marknadskontrollmyndigheter och anställda som arbetar med marknadskontrollfrågor. En arbetsgrupp är tillsatt som kommer arbeta med planeringen och genomförande av seminariet 2020.

Marknadskontrollrådet ska

- **informera om beslut om restriktiva åtgärder samt varningar på marknadskontroll.se.**
- **ta fram en gemensam kalender för seminarier, workshops och föreläsningar för publicering i webforum.**
- **bidra med nyheter och blogginlägg samt se till att information om gällande sektorslagstiftning är aktuell.**

Information söks idag huvudsakligen på webben. Det är därför viktigt att se till att bra och aktuell information finns på Marknadskontrollrådets gemensamma webbplats, www.marknadskontroll.se och inte minst att locka besökare dit. En arbetsgrupp är tillsatt som arbetar med utvecklingen av hemsidan.

Marknadskontrollrådet ska informera svenska plattformar om gällande säkerhetskrav och andra produktkrav, samt diskutera möjligheten till en nationell utfästelse (the pledge).

Fyra online plattformar riktade mot den Europeiska marknaden signerade 2018 en utfästelse om produktsäkerhet (the pledge) i vilken de åtog sig att vidta ett antal frivilliga åtgärder för att snabbt ta bort farliga produkter som säljs av tredjepartssäljare på deras webbplatser. Aktörerna bakom utfästelsen har emellertid inte endast riktat in sig på den Svenska marknaden och eftersom det finns fler aktörer på den svenska marknaden kan Marknadskontrollrådet informera dem om säkerhets- och andra produktkrav samt föra en diskussion om en möjlig nationell utfästelse.

Bilaga 1 Marknadskontrollmyndigheterna och deras ansvarsområden

Arbetsmiljöverket	Utrustning för explosionsfarlig miljö (ATEX), enkla tryckkärl, tryckbärande anordningar, maskiner, personlig skyddsutrustning för yrkesmässigt bruk, ställningar, stegar och bockar, gruvhissar, skyddsräcken, skyddsnet, mast- och stolpskor
Boverket	Byggprodukter, delsystem och säkerhetskomponenter till linbaneanläggningar för persontransport, hissar och säkerhetskomponenter till sådana
Elsäkerhetsverket	Elektrisk säkerhet för elektrisk utrustning inom vissa spänningsgränser och i explosionsfarlig miljö samt för leksakers elektriska egenskaper, elektromagnetisk kompatibilitet
Energimyndigheten	Energirelaterade produkter
Folkhälsomyndigheten	Elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare
Inspektionen för vård och omsorg	Egentillverkade medicintekniska produkter inom sjukvården
Kemikalieinspektionen	Kemiska produkter (inklusive biocidprodukter och växtskyddsmedel) och biotekniska organismer; övriga varor (med vissa undantag) när det gäller kemiska egenskaper (REACH, RoHS, leksakslagen m.m.)
Konsumentverket	leksaker, personlig skyddsutrustning för privat bruk, farliga livsmedelsimitationer, konsumentprodukter och tjänster under det allmänna produktsäkerhetsdirektivet (2001/95/EG)
Läkemedelsverket	Kosmetiska produkter, läkemedel, medicintekniska produkter
Naturvårdsverket	Avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter (WEEE), batterier
Post- och telestyrelsen	Radioutrustning
Myndigheten för press, radio och tv	Utrustning för tv-apparater
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	Explosiva varor inklusive pyrotekniska artiklar, transportabla tryckbärande anordningar, aerosolbehållare (med brandfarlig gas) samt vissa gasanordningar och vissa anordningar för hantering av brandfarliga varor
Socialstyrelsen	
Strålsäkerhetsmyndigheten	Tekniska anordningar och ämnen som alstrar strålning
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll	Färdigförpackningar, mätinstrument, ädelmetallarbeten
Transportstyrelsen	Cyklar, motorfordon samt tillbehör, reservdelar och drivmedel till dessa, fritidsbåtar, vattenskotrar, framdrivningsmotorer till fritidsbåtar och vattenskotrar, viss utrustning till fritidsbåtar, marin utrustning, järnvägssystem, drönare

Bilaga 2 Marknadskontrollmyndigheterna och deras departementstillhörighet

Departement	Myndighet
Arbetsmarknadsdepartementet	Arbetsmiljöverket
Finansdepartementet	Konsumentverket Boverket
Infrastrukturdepartementet	Energimyndigheten Transportstyrelsen
Justitiedepartementet	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Kulturdepartementet	Myndigheten för press, radio och TV
Miljödepartementet	Elsäkerhetsverket Kemikalieinspektionen Naturvårdsverket Strålsäkerhetsmyndigheten
Näringsdepartementet	Post- och telestyrelsen Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
Socialdepartementet	Folkhälsomyndigheten Läkemedelsverket Inspektionen för vård och omsorg Socialstyrelsen

Bilaga 3 Organisationsschema

